
Istungidokument

B8-0246/2018

28.5.2018

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

Euroopa ühendamise rahastu kohta pärast 2020. aastat
(2018/2718(RSP))

Pavel Telička, Gesine Meissner, Izaskun Bilbao Barandica
fraktsiooni ALDE nimel

Ismail Ertug, Inés Ayala Sender
fraktsiooni S&D nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa ühendamise rahastu kohta pärast
2020. aastat
(2018/2718(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikleid 311, 312 ja 323,
- võttes arvesse nõukogu 2. detsembri 2013. aasta määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020¹, ja selle hilisemat muutmist nõukogu 20. juuni 2017. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 2017/1123²,
- võttes arvesse 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta,
- võttes arvesse oma 6. juuli 2016. aasta resolutsiooni mitmeaastase finantsraamistiku (2014–2020) valimistejärgse muutmise ettevalmistamise ja Euroopa Parlamendi tähelepanekute kohta enne komisjoni ettepaneku valmimist³,
- võttes arvesse komisjoni 28. juuni 2017. aasta aruteludokumenti ELi rahanduse tuleviku kohta (COM(2017)0358),
- võttes arvesse oma 24. oktoobri 2017. aasta resolutsiooni ELi rahanduse tulevikku käsitleva aruteludokumendi kohta⁴,
- võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut võtta vastu nõukogu määrus (millega muudetakse määrust (EL, Euratom) nr 1311/2013, millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2014–2020) (COM(2016)0604) ja sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti SWD(2016)0299,
- võttes arvesse komisjoni 14. septembri 2016. aasta ettepanekut muuta 2. detsembri 2013. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini, eelarvealase koostöö ning usaldusväärse finantsjuhtimise kohta (COM(2016)0606),
- võttes arvesse Pariisi kokkuleppe ratifitseerimist Euroopa Parlamendi poolt 4. oktoobril 2016. aastal ja nõukogu poolt 5. oktoobril 2016. aastal,
- võttes arvesse oma 26. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni mitmeaastase

---

¹ ELT L 347, 20.12.2013, lk 884.

² ELT L 163, 24.6.2017, lk 1.

³ ELT C 101, 16.3.2018, lk 64.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2017)0401.

- finantsraamistiku (2014–2020) muutmise kohta¹,
- võttes arvesse Euroopa Regioonide Komitee 15. juuni 2016. aasta arvamust „Mitmeaastase finantsraamistiku vahehindamine“²,
  - võttes arvesse komisjoni 14. veebruari 2018. aasta aruannet Euroopa ühendamise rahastu vahehindamise kohta (COM(2018)0066),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et transporditaristu arendamine ja selle olukorra parandamine toimub ELis endiselt üsna killustatult ning see kujutab endast suutlikkuse ja rahastamise seisukohast suurt probleemi, kuid on ülimalt oluline liidus nii jätkusuutliku majanduskasvu, töökohtade ja konkurentsivõime kui ka sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse tagamiseks;
- B. arvestades, et Euroopa ühendamise rahastu on ühine ja keskselt juhitav rahastamisprogramm, mille eesmärk on edendada transpordi, energeetika ja digitaalteenuste valdkonnas hästitoimiva, jätkusuutliku ja sidusa üleeuroopalise võrgu (TEN) arendamist;
- C. arvestades, et üleeuroopalise transpordivõrgu (TEN-T) varajane väljaarendamine aitab oluliselt ELil saavutada Pariisi kliimakokkuleppes seatud heitkoguste vähendamise alaseid eesmärke ja Euroopa majandust dekarboniseerida; arvestades, et põhivõrk tuleks välja arendada 2030. aastaks ja üldine võrk 2050. aastaks;
- D. arvestades, et üks kümnendik eurooplastest töötab üldises transpordisektoris, ja arvestades, et transporditaristusse investeerimisega kaasneb uute töökohtade loomine, kuna hinnangute kohaselt luuakse iga TEN-T põhivõrku investeeritava miljardi euroga kuni 20 000 uut töökohta;
- E. arvestades, et Euroopa ühendamise rahastu keskendub piiriüleste ühenduste hõlbustamisele, mitmeliigiliste ja linnatranspordisõlmede loomisele, turutõrgetega tegelemisele ja kitsaskohtade kaotamisele; arvestades, et Euroopa ühendamise rahastuga on tagatud niisuguste projektide elluviimine, mida muidu ei oleks teostatud, ning seeläbi pakutakse riikidevahelise koostöö ja kooskõlastuse hõlbustamisega selget ELi lisaväärtust;
- F. arvestades, et transpordisektor on moodustanud Euroopa ühendamise rahastu 2014.–2020. aasta eelarvest kõige suurema osa; arvestades, et transpordi osa oli jagatud kõikidele liikmesriikidele ette nähtud üldiseks rahastamispaketiks ja ühtekuuluvuspaketiks, mida saavad kasutada Ühtekuuluvusfondist abi saavad liikmesriigid ja mille vahendid kantakse üle otse Ühtekuuluvusfondist;
- G. arvestades, et Euroopa ühendamise rahastu on üks edukamaid ELi programme, kuna selle toetustaotlused on kaugelt ületanud rahastamisvõimalusi; arvestades, et 2017. aasta lõpuks oli Euroopa ühendamise rahastu transpordiprogrammist eraldatud juba

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0412.

² ELT C 17, 18.1.2017, lk 20.

21,3 miljardit eurot TENT-T projektide toetustena, mille tagajärjel tehti omakorda investeeringuid kogumahus 41,6 miljardit eurot; arvestades, et 2018. aastal allkirjastatakse lisaks niisuguse segarahastamise projektikonkursi toetuslepingud, milles on kombineeritud Euroopa ühendamise rahastu toetused ja erasektoripoolne rahastus, sealhulgas Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fondi (EFSD) vahendid; arvestades, et kõnealuse projektikonkursi esialgset eelarvet (1 miljard eurot) suurendati 2017. aasta novembris 350 miljoni euro võrra, et toetada kooskõlas alternatiivkütuste tegevuskava eesmärkidega innovatsiooni ja uute tehnoloogiate prioriteeti;

- H. arvestades, et põhimõtte „kasuta või kaota“ kasutuselevõtt on oluliselt suurendanud Euroopa ühendamise rahastu edukust; arvestades aga ka seda, et kiirendada tuleks teostamata jäänud projektide assigneeringute tagasikandmist;
- I. arvestades, et Euroopa ühendamise rahastu eesmärk on kiirendada transporditaristusse ja innovatsiooni investeerimist ning võimendada nii avaliku kui ka erasektori poolset rahastamist ning suurendada samal ajal õiguskindlust ja järgida tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet;
- J. arvestades, et eelduste kohaselt peaks komisjon esitama seadusandlikud ettepanekud Euroopa strateegiliste investeeringute kohta, sealhulgas ajakohastatud Euroopa ühendamise rahastu kohta 2018. aasta juunis;
- 1. rõhutab, et transporditaristusse investeerimine tähendab investeerimist pikaajalisse jätkusuutlikku majanduskasvu, ühtekuuluvusse, konkurentsivõimesse ja töökohtadesse; toonitab seetõttu Euroopa ühendamise rahastu programmi strateegilist tähtsust siseturu integratsiooni, aruka liikuvuse ja ELi võimaluse jaoks pakkuda kõnealuse programmi kaudu kodanikele käegakatsutavat ELi lisaväärtust;
- 2. rõhutab, kui edukas on olnud Euroopa ühendamise rahastu (2014–2020) programm suure Euroopa lisaväärtuse pakkumisel, kuna sellega on toetatud ühenduvuse projekte, millel on piiriülene, koostalitluslik ja mitmeliigiline mõõde, ning projekte, millega tõhustatakse kõikide transpordiliikide ühenduvust, k.a merel, ja kuna selle raames peetakse esmatähtsaks projekte, millega rajatakse puuduvaid ühendusi, ning kõrvaldatakse kitsaskohti, et saavutada kõigile juurdepääsetav Euroopa ühtne transpordipiirkond ja innovatiivne transpordisektor;
- 3. tunnistab, et ELi poolt TEN-T võrku tehtavate investeeringute täielik kasu ja potentsiaal saab avalduda üksnes pärast põhi- ja üldise võrgu väljaarendamist; nõuab kindlalt, et jätkuks surve avaldamine, mille eesmärk on viia nende väljaarendamine vastavalt lõpule hiljemalt 2030. ja 2050. aastaks ning kogu protsessis 21. sajandi standardeid järgides;
- 4. kutsub komisjoni üles tagama, et 2021.–2027. aasta mitmeaastast finantsraamistikku käsitleva ettepaneku raames esitatav Euroopa ühendamise rahastu programm lähtuks kehtivast programmist, kuid et see oleks poliitika eesmärkide ja rahastamisvahendite seisukohast veelgi ambitsioonikam; rõhutab, et digitaalsetesse, innovatiivsetesse ja jätkusuutlikesse transpordiprojektidesse investeerimist tuleb kiirendada, et liikuda keskkonnahoidlikuma, tõeliselt integreeritud, ajakohase, kõigile juurdepääsetava, turvalisema ja tõhusa transpordisüsteemi suunas;
- 5. võtab teadmiseks, et Euroopa ühendamise rahastu meetmed olid enamiku projektide

käivitamisel otsustava tähtsusega; rõhutab, et Euroopa ühendamise rahastust on saanud avaliku ja erasektori investeringute oluline katalüsaator; on aga veendunud, et selle täieliku potentsiaali vallandamiseks tuleks võtta lisameetmeid;

6. on veendunud, et järgmises mitmeaastases finantsraamistikus peaks komisjon (olles põhjalikult läbi vaadanud perioodi 2014–2020 ning Euroopa ühendamise rahastu ning muude rahastamisprogrammide ja -vahendite – näiteks programm „Horisont 2020“, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondid ja Euroopa Strateegiliste Investeringute Fond (EFSI) – keeruliste suhete tagajärjed ning eelkõige asendusmõju, mida on täheldatud Euroopa ühendamise rahastu ja EFSI vahel) veelgi tugevdama Euroopa ühendamise rahastu ja muude programmide (näiteks „Euroopa horisont“ ja InvestEU fond) vastastikust täiendavust ja tagama niisuguse täiendavuse, et säilitada programmi selged eesmärgid ja edendada neid, vältida kattuvusi ja optimeerida eelarvevahendeid;
7. rõhutab, et mis tahes kärbet, mis tehakse järgmises Euroopa ühendamise rahastus muude programmide kasuks, nagu seda tehti 2014.–2020. aasta Euroopa ühendamise rahastu puhul EFSI ja Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi (EDIDP) kasuks, peetakse vastuvõetamatuks; nõuab tungivalt, et komisjon säilitaks Euroopa ühendamise rahastu finantssuutlikkuse puutumatused;
8. tunnustab praeguse Euroopa ühendamise rahastu programmi raames käivitatud segarahastamise projektikonkursi esimeste tulemuste julgustavat edukust; julgustab seetõttu tungivalt komisjoni niisuguseid konkursse tulevikus kordama ja jätkama tugevama Euroopa ühendamise rahastu kasutamist toetuste vormis, mida tuleks kombineerida ELi enda ja liiduväliste rahastamisvahenditega; kutsub ühtlasi komisjoni üles otsima viise, kuidas tulemuslikumalt ergutada erasektori kaasinvestorite osalemist, ning kutsub liikmesriike üles kaotama niisuguse protsessi seadusandlikud ja haldustakistused;
9. kutsub komisjoni üles ergutama veelgi projekti tasandil kõnealuse kolme sektori vahel sünergia loomist, mida piirab praegu eelarveraamistiku projektide rahastamiskõlblikkuse ja kulude rahastamiskõlblikkuse alane jääkus;
10. tunnustab Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusameti (INEA) tähtsat rolli Euroopa ühendamise rahastu edukuse saavutamisel, sest see amet on oma otsese eelarve täitmise raames taganud kõigis kolmes sektoris ühiste menetluste rakendamise, vahendite kiire eraldamise, eelarve väga usaldusväärse täitmise ja finantssuutlikkuse optimeerimise kasutamata jäänud raha uutesse meetmetesse ümberpaigutamise abil;
11. toetab Euroopa ühendamise rahastu eelarve otsesel täitmisel põhimõtte „kasuta või kaota“ kasutamist; nõuab samal ajal kindlalt, et Euroopa ühendamise rahastu tõhususe suurendamiseks säilitataks kulukohustuste ümberpaigutamise võimalus juhul, kui projektid ei saavuta kavandatud tulemusi;
12. tunnustab, kui keeruline on projekti esitamine, eelkõige suure transporditaristu puhul, ning kui tähtis on tehnilise abi andmine, nt Euroopa ühendamise rahastu programmi toetusmeetme kaudu, eelkõige Ühtekuuluvusfondist abi saavatele liikmesriikidele, et parandada lõpuni kavandatud ja kvaliteetsete projektide rahastamiskõlblikkust; kutsub komisjoni üles jätkama niisuguse abi andmist ja mõtlema uuesti läbi hindamiskriteeriumid, millega soositaks projektide lisaväärtuse selgemat tuvastamist;

palub ühtlasi komisjonil võtta lisameetmeid, et lihtsustada märkimisväärselt haldusnõudeid mitte ainult väikeste toetuste puhul ning kohandada tehnilist abi, mida antakse väiksemate projektide taotluste esitajatele;

13. tunneb heameelt asjaolu üle, et 2014.–2020. aasta programmis kanti Ühtekuuluvusfondist 11,3 miljardit eurot üle Euroopa ühendamise rahastu transpordisamba ühtekuuluvuspaketti, ning juhib tähelepanu ühtekuuluvuse projektikonkursside silmapaistvale edukusele;
14. võtab teadmiseks komisjoni ettepaneku eraldada Euroopa ühendamise rahastule perioodiks 2021–2027 summa, milleks on 42 265 miljonit eurot; peab siiski kahetsusväärseks, et püsivhindades on Euroopa ühendamise rahastu transpordisambale eraldatud summa suurus 11,384 miljonit eurot ja Ühtekuuluvusfondi panuse suurus 10 000 miljonit eurot, mis kujutavad endast vastavalt 12 % ja 13 % suurust kärbet; märgib, kuid peab vastuvõetamatuks asjaolu, et transpordisammas on ainuke valdkond, millele eraldatud vahendeid on kärbitud; rõhutab, et väljakutsed, millega transpordisektor siseturul silmitsi seisab, ja Euroopa ühendamise rahastu edukus on vastuolus transpordi rahastamispaketi summa vähendamisega, ning palub komisjonil kavandatud summa uuesti läbi vaadata;
15. on veendunud, et investorite silmis Euroopa ühendamise rahastu programmi suure usaldusväärsuse ja atraktiivsuse säilitamiseks tuleks järgmise mitmeaastase finantsraamistiku perioodil suurendada selle finantssuutlikkust; rõhutab, et ebapiisav transpordieelarve seaks ohtu TEN-T võrgu väljaarendamise ja et see alandaks tegelikkuses avaliku sektori vahenditest juba tehtud investeeringute väärtust; rõhutab lisaks, et ühtekuuluvuspaketil on keskne tähtsus Ühtekuuluvusfondist abi saavate liikmesriikide põhivõrkude osade väljaarendamise jaoks ja seetõttu ELi territoriaalse ühtekuuluvuse jaoks; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles säilitama järgmises mitmeaastases finantsraamistikus Euroopa ühendamise rahastu eelarve otsese täitmise raames Ühtekuuluvusfondi osa;
16. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles pühendumata jätkuvalt Euroopa ühendamise rahastu peamiste transpordialaste poliitikaeesmärkide saavutamisele: 2030. aastaks – TEN-T põhivõrgu väljaarendamine, sh SESARi, meremagistraali ja ERTMSi kasutuselevõtt, samuti üleminek puhtale, konkurentsivõimelisele, innovatiivsele ja ühendatud liikuvusele, mis hõlmab ELi alustalana alternatiivkütuste laadimistaristu kasutuselevõttu 2025. aastaks; edusammude tegemine TEN-T üldise võrgu väljaarendamisel 2050. aastaks; tuletab sellega seoses meelde, kui tähtis on keskenduda mitmeliigilistele ja piiriülestele ühendustele;
17. palub komisjonil kaaluda konkreetsete, eriotstarbeliste ja riikidevaheliste vahendite loomist, et kiirendada niisuguste horisontaalsete prioriteetide nagu ERTMSi nõuetekohast rakendamist ja see tagada;
18. kutsub Euroopa koordinaatoreid üles hindama perioodi 2014–2020 lõpus põhjalikult lõpuleviidud projekte või edasijõudnud ehitusetapis olevaid projekte, nende praktilisi saavutusi ja veel kõrvaldamata kitsaskohti nende vastavates koridorides ning palub komisjonil tagada, et projektikonkursside prioriteetid kajastaksid seda hindamist, mis on niisuguste projektide pikaajalisusest hoolimata teostatav;

19. taunib ja peab vastuvõetamatuks asjaolu, et perioodil 2014–2020 keskenduti Euroopa ühendamise rahastu vahehindamisel peamiselt kulutatud summale ja toetatud projektide arvule, kuigi enamik Euroopa ühendamise rahastust rahastatavatest projektidest oli loomu poolest väga konkreetsed; rõhutab asjaolu, et programmi edukust ei taga üksnes eraldatud rahasumma ja et rohkem tuleks tähtsustada projektide praktilisi saavutusi, ning nõuab tungivalt, et komisjon kohandaks oma hindamismetoodikat; on veendunud, et Euroopa ühendamise rahastut võidakse hakata pidama üheks väga edukaks ELi programmiks, kui seda selgitatakse ja reklaamitakse paremini, ning kutsub komisjoni üles vaatama läbi kõnealuse programmi puhul kasutatavad kommunikatsioonimeetodid;
20. tunnistab, et transpordisektoris tuleks täielikult ära kasutada digitaal- ja innovatiivsete tehnoloogiate pakutavaid võimalusi, ning võtab teadmiseks, et uus ja innovatiivne transporditaristu on investeerimise seisukohast alati atraktiivsem, eelkõige erasektori investeeringute tegemiseks; juhib siiski tähelepanu asjaolule, et olemasolev taristu jääb ELi võrgu alustalaks; kutsub seetõttu komisjoni üles tagama suure innovatsioonialase ambitsioonikusega olemasoleva taristu moderniseerimise ja uuendamise atraktiivsuse;
21. tunneb heameelt dokumendis „Sõjaväelise liikuvuse tegevuskava: EL astub samme Euroopa kaitsekoostöö liidu suunas“ seatud nii taristu parandamise kui ka koostoime võimaldamise alaste eesmärkide üle; kutsub komisjoni üles kasutama Euroopa ühendamise rahastut, et toetada TEN-T võrgu alal kahesuguse kasutusega tsiviilkaitsetaristu arendamist;
22. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja liikmesriikidele.